ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 2023 ਦਾ 20054)

ਸਤੰਬਰ 06,2023

[ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. ਯੂ. ਡੀ. ਏ. ਬੋਸ * ਅਤੇ ਬੇਲਾ ਐੱਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਲਕੀ-ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (2023) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 59 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਨਿਆਂਇਕ ਮਰਿਆਦਾ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ-ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਦੀ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ

ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਹੈ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ-ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ-ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ-ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ-ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਅਜਿਹੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਅਨੁਛੇਦ 136, 142 ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (2022) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 133 : [2022] 16 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ 259 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ [2023] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 59 – ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 20054।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 20.04.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2022 ਦੇ ਐਸ.ਸੀ.ਏ ਨੰਬਰ 6466 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ।

ਯਾਦਵ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਕੇ. ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸਵਾਤੀ ਘਿਲਦਿਆਲ, ਸ. ਪੂਰਨਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਰੁਸਤਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਅਦਿਤ ਖੁਰਾਣਾ, ਸ. ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਨਿਰੁੱਧਾ ਬੋਸ, ਜੇ.

ਦੇਰੀ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ।

2. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹ ਸੁਣੀ।

3. ਜਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅੱਗੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੇ 04.02.2022 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ। ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ -ਬਨਾਮ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ [(2022) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 133] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਗਏ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ:-

“41. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2021 ਦਾ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੰਬਰ 78 ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ (ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ) ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ, 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਟ 3242) ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 22-10-2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ. ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ [ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (1997) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 261 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੱਥਵਾਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ: 1997 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ. ਐੱਸ.) 577] ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਰਸੋਨਲ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਪਰਸੋਨਲ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ, 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਟ 3242) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2021 ਦੇ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ 1619 ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

42. ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਸ਼ ਮੋਤੀਆਨੀ ਕੇਸ [ਭਾਵੇਸ਼ ਮੋਤੀਆਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 2019 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 11541] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵਾਕ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ (ਭਾਵੇਸ਼ ਮੋਤੀਆਨੀ ਕੇਸ [ਭਾਵੇਸ਼ ਮੋਤੀਆਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 2019 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 11541], ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਡੇਲ ਪੈਰਾ 1)

"1. ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 30-11-2018 [ਵਣਜ ਮੰਤਰਾਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਵੇਸ਼ 704] ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੋਤੀਆਨਾ, 2018 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਸੀ. ਏ. ਟੀ. 24765] ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ("ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ") ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ 2018 ਦਾ ਓ. ਏ. ਨੰਬਰ 421 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "

43. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪਰਸੋਨਲ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਪਰਸੋਨਲ, ਲੋਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬਨਾਮ ਅਲਾਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ, 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਕੈਟ 3242) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 2021 ਦਾ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਨੰਬਰ 78, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

4. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ [(2023) 2 SCR 59] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਇਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਖੁੱਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਹੈਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੰਜੀਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ

ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸਾਨੂੰ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਅਲਪਨ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਗਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸੀ।

6. ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੋ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

7. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

8. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate